

Հաստատված է
 ՄԱՐՏԱԿԱՆ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ
 և ՀԱՏՈՒԿ ՏԱԿՏԻԿԱԿԱՆ
 ՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
 ամբիոնի « »-ի
 նիստում (արձ. թիվ)
 ամբիոնի պետ՝

.....
 (ստորագրություն)

.....
 (ամիս ամսաթիվ)

**ՀՀ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱՀԱՄԱԼԻՐ
 ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ**

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ		Ֆիզիկական պատրաստականություն 1
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻՉ		
ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ		Ոստ. միջին մասնագիտական կրթություն
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ		Ոստիկանական գործ
ԱՄԲԻՈՆ		Մարտական, ֆիզիկական և հատուկ տակտիկական պատրաստականության ամբիոն E-mail: mfhttp@mail.ru
ՀԵՂԻՆԱԿ/ՆԵՐ		Ս. Մուրադյան 091-492-132
ՈՒՍ.ՏԱՐԻ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ		Քոլեջ 1-ին կուրս, 1-ին կիսամյակ
ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ		միջին մասնագիտություն

ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ		
ԴԱՍԱԺԱՄԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ և ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՁԱԵՐԸ		„ Առաջին բուժ. օգնություն,, դասընթացի ընդհանուր ծավալը կազմում է 36 ժամ, որից 24 դասախոսություն, 8 սեմինար, 6 գործնական: Լսարանային դասերը կայանում են մեկ շաբաթը 1 անգամ 80 րոպե տևողությամբ անգամ յուրաքանչյուրը 80 րպե

	տևողությամբ: Դասընթացն ավարտվում է 1-ին կիսամյակի վերջում ստուգաքնով
ՄՈՒՏՔԱՅԻՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ	Դասընթացը կառուցվում է „Անվտանգություն և առաջին օգնություն,, „Առաջին օգնություն,, դասընթացների իմացության վրա
ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	
ՆՊԱՏԱԿ	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին մատուցել համապարփակ գիտելիքներ՝
ԽՆԴԻՐ/ՆԵՐ	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Անվտանգության և առաջին օգնության,, առարկայի մասին 2. Առաջին օգնության ցուցաբերման հմտությունների կատարելագործման մասին <p>Արտակարգ իրավիճակների ժամանա ծառայողական անվտանգության կանոնների պահպանման և առաջին օգնության կազմակերպման կարողությունների մասին</p>
ԿՐԹԱԿԱՆ ԵԼՔԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ	ա / „Անվտանգության և առաջին օգնության,, առարկայի դերը և նշանակությունը բ / Առաջին օգնության ցուցաբերման անհրաժեշտությունը գ / Պատահարների, հիվանդությունների արձանագրման ժամանակ առաջին օգնության ցուցաբերման կարևորությունը
1. <i>Իմանա՝</i>	
2. <i>Կարողանա՝</i>	
3. <i>Տիրապետի՝</i>	ա / Գնահատել իրավիճակը բ / Տեսկավորել տուժածներին գ / Վերլուծել և քննարկել ցանկացած պատահար դ / Ստեղծված իրավիճակում ժամանակին և ճաշտ իրականացնել անվտանգության կանոնները ե / Էքստրենալ պայմաններում ցուցաբերել առաջին և մինչքժշկական օգնություն ա / Առաջին օգնության ցուցաբերման գործընթացին ցանկացած պատահարի ժամանակ

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	
Հիմնական	<ol style="list-style-type: none"> 1. Առաջին օգնության հիմնույններ / 1-ին հրատարակչություն / - ինչպես գործել արտակարգ իրավիճակներում - ուսումնական ձեռնարկ 2. Առաջին օգնության հիմնույններ – /2-րդ հրատարակչություն / - ուսումնական ձեռնարկ 3. Առաջին բժշկական օգնություն - Բույանով - ուսումնական գրականություն <p>Բնակչության բժշկական պատրաստվածությունը - Պոտապով – ուսումնական ձեռնարկ</p>

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ	Ստուգարք (ստուգված, չստուգված)
Լրացուցիչ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Առաջին բժշկական օգնություն - մեթոդական ցուցումներ 2. Առաջին օգնության հիմնույններ՝ մշակված Ոստ. բժշկական վարչության կողմից 3. Առաջին օգնության տարրեր - հայկական կարմիր խաչի ընկերություն 4. Վաչե և Թամարա Մանուկյաններ - մարդու մարմինը 5. ԱԻՆ-ում մշակված մեթոդական ցուցումների ձեռնարկ <p>Վերապատրաստման դասընթացների մեթոդական ցուցումներ և լեկցիոն նյութեր</p>
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ / ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐ	<p>Սովորողը դասընթացից կարող է հանդես բերել մինչև 100% (ստուգված) առաջադիմություն:</p> <p>Սովորողների գիտելիքները, ունակությունները և հմտությունները գնահատվում են «Գերազանց», «Լավ», «Բավարար» և «Անբավարար» կամ «Ստուգված» կամ «Չստուգված»:</p> <p>Սովորողների գիտելիքները գնահատվում են հետևյալ չափանիշներով՝</p> <p>ա) «Գերազանց», եթե ունկնդիրը խոր և հիմնավոր է յուրացրել ամբողջ ծրագրային նյութը, սպառիչ, հաջորդական, գրագետ ու տրամաբանորեն կառուցված է շարադրում այն, նյութը սերտորեն կապում է ուստիկանության</p>

	<p>ծառայության խնդիրների հետ, չի դժվարանում պատասխանել, երբ ձևավոխվում է առաջադրանքը, ազատորեն լուծում է խնդիրներն ու կատարում գործնական առաջադրանքները, ճիշտ է հիմնավորում ընդունած որոշումները, ընդունակ է ինքնուրույն ընդհանրացնել և շարադրել նյութը՝ սխալներ թույլ չտալով:</p> <p>բ) «Լավ», եթե սովորողը հիմնավոր գիտի ծրագրային նյութը, գրագետ է և ըստ էության շարադրում է այն, հարցին պատասխանելիս թույլ չի տալիս էական անճշտություններ, կարողանում է ճիշտ կիրառել տեսական դրույթները, գործնական առաջադրանքները կատարելիս տիրապետում է անհրաժեշտ ունակությունների ու հմտությունների:</p> <p>գ) «Բավարար», եթե սովորողը յուրացրել է միայն հիմնական նյութը, բայց չգիտի դրա առանձին մանրամասները, թույլ է տալիս անճշտություններ, ոչ ճիշտ ձևակերպումներ, խախտում է ուսումնական նյութի շարադրման հաջորդականությունը և դժվարանում է կատարել գործնական առաջադրանքները:</p> <p>դ) «Անբավարար», եթե սովորողը չգիտի ծրագրային նյութի զգալի մասը, թույլ է տալիս էական սխալներ, չի կարողանում կատարել գործնական առաջադրանքներն ու լուծել խնդիրները:</p>
<p>ԱՅԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p>	
<p>Ներկայություն</p> <p>Գրավոր աշխատանքների ներկայացվող պահանջներ</p> <p>Ինքնուրույն և գործնական աշխատանքներ</p>	<p>Դասապլանի որևէ փոփոխություն նախօրոք կտեղեկացվի սովորողին:</p> <p>Սովորողի դասերին ներկայությունը բխում է նրա իսկ շահերից, քանի որ ներկայությունը ենթադրում է ունկընդդում, մասնակցություն քննարկումներին, չհասկացված կամ վատ հասկացված խնդիրների պարզաբանում, ինքնուրույն աշխատանքների հանձնում: Սովորողն այս դեպքում հնարավորություն է ունենում լսել ոչ միայն ծրագրային նյութը, այլև մասնակցել քննարկումներին, բանավեճերին, անել ինքնուրույն դատողություններ և հայտնել սեփական տեսակետը:</p> <p>Գրավոր աշխատանքների ժամանակ արգելվում է ծածկագրերից օգտվելը: Ծածկագրի հայտնաբերման դեպքում աշխատանքը գնահատվում է զրո միավոր:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանքները անհրաժեշտ է կատարել առանց կողմնակի միջամտության և հանձնել դրանք նշված ժամանակահատվածում: Ինքնուրույն աշխատանքում արգելվում է գրագողությունը: Այլոց մտքերը օգտագործելու դեպքում սովորողը պարտավոր է նշել աղբյուրը ըստ ընդունված ակադեմիական ձևաչափի:</p>

ԹԵՄԱՏԻԿ ՏՐՈՂՄԱՆ ՔԱՐՏԵԶ

ԹԵՄԱ 1	
„ Առաջին բուժ. օգնություն „ առարկայի նպատակը, խնդիրները, հրատապ գործողությունների փուլերը, անվտանգության կանոնները: / 2 ժամ դասխոսություն /	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<ol style="list-style-type: none"> 1. „Առաջին բուժ. օգնություն առարկայի նպատակը, խնդիրները 2. Առաջին օգնության ցուցաբերման ժամանակ հրատապ գործողությունների փուլերը 3. Ոստիկանի պարտականությունները առաջին օգնության ցուցաբերման գործում 4. Անվտանգության կանոնների պահպանումը պատահարների ժամանակ 	<p>Հարցեր 1 – 4 անցկացվում է դասախոսություն ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով կարևոր հարցերի վրա: Կազմակերպվում է քննարկումներ հարց ու պատասխանի ձևով:</p>

ԹԵՄԱ 2	
Աղետներ, տուժածի զննումն արտակարգ իրավիճակներում: Տուժածների տեսակավորումը և պիտակավորումը / 2 ժամ դասախոսություն /	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<ol style="list-style-type: none"> 1. Տուժածի զննումն արտակարգ իրավիճակներում / առաջնային և երկրորդային զննում / 2. Տուժածների տեսակավորումը 3. Տուժածների պիտակավորումը և տեղափոխումը 4. Աղետներ, տեսակները, վնասվածքային տոքսիկոզ, 	<p>Հարցեր 1 – 5 անցկացվում է դասախոսություն, քննարկումներ հարց ու պատասխանի ձևով:</p>

առաջին օգնությունը: 5. Լրացուցիչ - թմրամոլություն	
--	--

ԹԵՄԱ 3 ՄԱՐՄՆԻ ՕՐԳԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐ, ՖՈՒՆԿՑԻՍԱՆԵՐԸ /2 ժամ դասախոսություն /	
ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՐՑԵՐ	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<ol style="list-style-type: none"> 1. Մարմնի օրգան համակարգեր, ֆունկցիաները: 2. Մարմնի խոռոչներ, տեսակները 3. Լրացուցիչ - պարբերական հիվանդություն 	Հարցեր 1 – 3 անցկացվում է դասախոսություն և սան. լուսաբանման աշխատանքներ բուկլետների միջոցով

ԹԵՄԱ 4 ՇՆՉԱՌՈՒԹՅԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՈՎ ԸՆԹԱՑՈՂ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐ / 2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար /	
ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՐՑԵՐ	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<ol style="list-style-type: none"> 1. Շնչառության կանգ, առաջին օգնությունը 2. Շնչուղիների խցանում, տեսակները, առաջին օգնությունը 3. Ջրահեղձություն, առաջին օգնությունը 	Հարցեր 1 - 3 անցկացվում է դասախոսություն և ուսանողների ուշադրությունը կենտրոնացվում է կարևոր հարցերի վրա, անցկացվում է թեստային աշխատանք, հանձնարարված ռեֆերատի քննարկում

ԹԵՄԱ 5 ՄՐՏԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՈՎ ԸՆԹԱՑՈՂ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐ / 2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ գրծնական /	
ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՐՑԵՐ	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<ol style="list-style-type: none"> 1. Սրտամկանի ինֆարկտ, նշանները, առաջին օգնությունը 2. Սրտի կանգ, կենդանության և մահվան նշաններ 	հարցեր 1 – 4 անցկացվում է դասախոսություն և գործնական պարապմունք, թեստային գրավոր աշխատանք, ուսանողների

<p>3. Կլինիկական և կենսաբանական մահեր, տարբերակումը</p> <p>4. Սրտի արտաքին մերսում և արհեստական շնչառություն</p>	<p>ուշադրությունը կենտրոնացվում է սրտի արտաքին մերսման և արհեստական շնչառության վրա:</p>
--	--

ԹԵՄԱ 6
ԱՐՅՈՒՆԱՀՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ, ԱՌԱՋԻՆ
ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆԸ
/ 4 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար /

<p>Թեմայի հարցեր</p>	<p>Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>
<p>1. Արյունահոսության տեսակները, դադարեցման ձևերը</p> <p>2. Ներքին արյունահոսության նշանները, առաջին օգնությունը</p> <p>3. Լրացուցիչ հարցեր՝ արյան ֆունկցիաները, կազմը</p>	<p>Հարցեր 1 – 3 անցկացվում է դասախոսություն և սեմինար պարապմունք , գրավոր թեստային աշխատանք, ուսանողների ուշադրությունը կենտրոնացնելով դադարեցման սկզբունքների վրա</p>

ԹԵՄԱ 7
ԿՈՏՐՎԱԾՔՆԵՐ, ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ, ՆՇԱՆՆԵՐԸ, ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆԸ
/ 2 ժամ դասախոսություն /

<p>Թեմայի հարցեր</p>	<p>Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>
<p>1. Կոտրվածքների տեսակները</p> <p>2. Կոտրվածքների նշանները</p> <p>3. Կոտրվածքների ժամանակ անշարժացման սկզբունքների կիրառումը</p>	<p>Հարցեր 1 – 3 անցկացվում է դասախոսություն, ուսանողների ուշադրությունը սևեռելով կոտրվածքների ժամանակ անշարժացման սկզբունքների վրա</p>

ԹԵՄԱ 8
ԱՅՐՎԱԾՔՆԵՐ, ՑՐՏԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՆՇԱՆՆԵՐԸ, ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆԸ
/ 4 ժամ դասախոսություն /

<p>Թեմայի հարցեր</p>	<p>Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>
-----------------------------	--

<ol style="list-style-type: none"> 1. Այրվածքներ, տեսակները, նշանները, առաջին օգնությունը 2. Ցրտահարություն, նշանները, առաջին օգնությունը 3. Լրացորցիչ թեմա մարմնի ընդհանուր սառեցում, ջերմային հյուծում 	<p>Հարցեր 1 – 3 կարդացվում է դասախոսություն, անցկացվում է թեստային գրավոր աշխատանք</p>
---	--

<p>ԹԵՄԱ 9</p> <p>ԳԻՏԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՈՎ ԸՆԹԱՑՈՂ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐ, ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ, ՆՇԱՆՆԵՐԸ, ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆԸ / 2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ գործնական /</p>	
<p>ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՐՑԵՐ</p>	<p>Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ուշագնացություն, առաջին օգնությունը 2. Էպիլեպսիա, առաջին օգնությունը 3. Գլխուղեղի ինսուլտ, առաջին օգնությունը 4. Գլխուղեղի ճնշում, առաջին օգնությունը: 5. Շաքարային դիաբետ, առաջին օգնությունը 	<p>Հարցեր 1 - 5 կարդացվում է դասախոսություն և գործնական պարապմունք, թեստային գրավոր աշխատանք</p>

<p>ԹԵՄԱ 10</p> <p>ՓԱՓՈՒԿ ՀՅՈՒՍՎԱԾՔՆԵՐԻ ՎՆԱՍՎԱԾՔՆԵՐ, ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ, ՆՇԱՆՆԵՐԸ, ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆԸ / 2 ժամ դասախոսություն 2 ժամ գործնական /</p>	
<p>ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՐՑԵՐ</p>	<p>Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Արյունազեղում, հեմատոմա, առաջին օգնությունը 2. Վերքեր, տեսակները, առաջին օգնությունը 	<p>Հարցեր 1 - 3 անցկացվում է դասախոսություն և գործնական պարապմունք, քննարկումներ ուսանողների հետ գիտելիքների</p>

<ol style="list-style-type: none"> 3. Վերքերի վիրակապման սկզբունքները 4. Հրազենային վերքերի առանձնահատկությունները, առաջին օգնության դեղատուփ 	<p>ամրապնդման համար, անցկացվում է հանձնարարված ռեֆերատի քննարկում:</p>
---	--

<p>ԹԵՄԱ 11 ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ, ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ, ՆՇԱՆՆԵՐԸ, ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆԸ / 2 ժամ դասախոսություն 2 ժամ սեմինար 2 ժամ գործնական /</p>	
<p>ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՐՑԵՐ</p>	<p>Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Թունավորումներ, տեսակները, նշանները 2. Առաջին օգնությունը թունավորումների ժամանակ 3. Օձի կծելու, կարիճների, միջատների խայթոցի ժամանակ ցուցաբերվող առաջին օգնությունը 4. Հակաթույներ 	<p>Հարցեր 1 – 4 անցկացվում է դասախոսություն, սեմինար և գործնական պարապմունքներ թեմայի ամրապնդման համար, ուսանողները վերաբարձրում են իրենց սովորած թեման, անցկացվում է ամփոփիչ գրավոր թեստային աշխատանք:</p>

<p>ԹԵՄԱ 12 ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՏԱՐԱԾՄԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԸ, ՀԱԿԱԷՊԻԴԵՄԻԿ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄՆ ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐՈՒՄ, ՈՒՌՈՒՑՔՆԵՐ, ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ / 2 ժամ դասախոսություն /</p>	
<p>Թեմայի հարցեր</p>	<p>Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Վարակիչ հիվանդությունների տարածման ուղիները 2. Հակաէպիդեմիկ միջոցառումների կազմակերպումն արտակարգ իրավիճակներում 3. Ուրուցքներ, տեսակները 4. Լրացուցիչ – առողջ ապրելակերպ 	<p>Հարցեր 1 – 4 անցկացվում է դասախոսություն, որի ժամանակ քննարկվում են հարցեր վարակիչ հիվանդությունների վտանգի և կանխարգելման մասին</p>